

ENKÄT OM SEXUELLA TRAKASSERIER

Skåne januari 2026

*"kvinnor är inte välkomna som
kollegor eftersom kvinnor lämnar
fittspår i soffor och på stolar"*

citat från enkäten

Enkät om sexuella trakasserier

Inledning

Hösten 2017 blev hashtaggen **#metoo** känd över hela världen. I Sverige tog vi steget längre och kopplade ihop det med våra yrkesgrupper. Nya hashtaggar skapades som exempelvis kvinnor i svenska försvaret: *#givaktochbitihop*, Kvinnor inom restaurangbranschen: *#vikokaröver* och kvinnor inom byggbranschen: *#sistaspikenikistan*.

När bara en vecka hade passerat hade **#sistaspikenikistans** Facebook-grupp **13 000** medlemmar och totalt cirka **5 000** underskrifter och **200** vittnesmål hade kommit in från kvinnor i byggsektorn. Nu har snart ett decennium passerat sen sexuella trakasserier var på allas läppar men har det förändrat något?

I Sverige har vi nolltolerans och alla former av trakasserier, kränkningar och sexuella trakasserier är olagliga, alltså inte något man *"får ta"* eller ska vänja sig vid. De som trakasserar begår olagliga handlingar och arbetsgivaren är enligt lag skyldig att förebygga, utreda och åtgärda den sortens händelser.

Bakgrund

I samarbete valde Näta Skåne och Byggnads Skåne att göra en enkät (bilaga 1) för att *"ta temperaturen"* på hur det ser ut i byggbranschen just nu. Under hösten 2025 blev frågan aktuell inom Byggnads då en utbildare som tidigare blivit avstängd pga olämpligt beteende anlätades igen. Utbildaren blev aldrig dömd vilket användes som förklaring till att han kunde anlitas igen.

Om det var något vi lärde oss under #metoo var hur vanligt förekommande sexuella trakasserier är – och hur sällan en anmälan leder till dom (om det ens anmäls).

Metod

Genomförd i januari 2026 i samarbete mellan Byggnads Skåne och Näta Skåne. Som insamlingsmetod användes e-post. Traditionell post kräver svarskuvert och själva administreringen kring analoga svar gjorde att den uteslöts. Sms eller telefonsamtal uteslöts då det saknas många telefonnummer till medlemmar. Alla medlemmar har en e-postadress registrerad så metoden valdes för att nå så många som möjligt. Det gjorde även att det kunde skickas ut en digital enkät som gick snabbt att besvara konfidentiellt.

- 387 kvinnliga medlemmar i Skåne per 260105.
- 342 skickade mejl 260105. Övriga hade inaktuella eller felaktiga mejladresser.

- 180 personer (53 %), öppnade mejlet.
- 37 personer hade svarat 260118
- 300 påminnelse-mejl skickades ut 260119.
- 11 nya svar inkomna per 260127.
- 287 fick en andra påminnelse via mejl 260128.
- 8 ytterligare svar efter andra påminnelsen.
- Totalt 58 svar när enkäten stängdes 260131.

Enkäten skickades ut via programmet Ungapped som sorterade bort de som redan svarat när påminnelser gick ut. Även de som valt att inte få fler utskick valdes bort av programmet.

En svarsfrekvens på **17 procent** (beräknat på de som fick enkäten) är inte ett statistiskt säkerställt resultat. Man kan därför inte generalisera utifrån resultatet – *MEN* man kan konstatera att alldeles för många kvinnor har upplevt sexuella trakasserier på arbetet. Det gör att varje enskild upplevelse, exemplifierad av citaten i enkätsvaren, är fullständigt oacceptabel.

Resultat

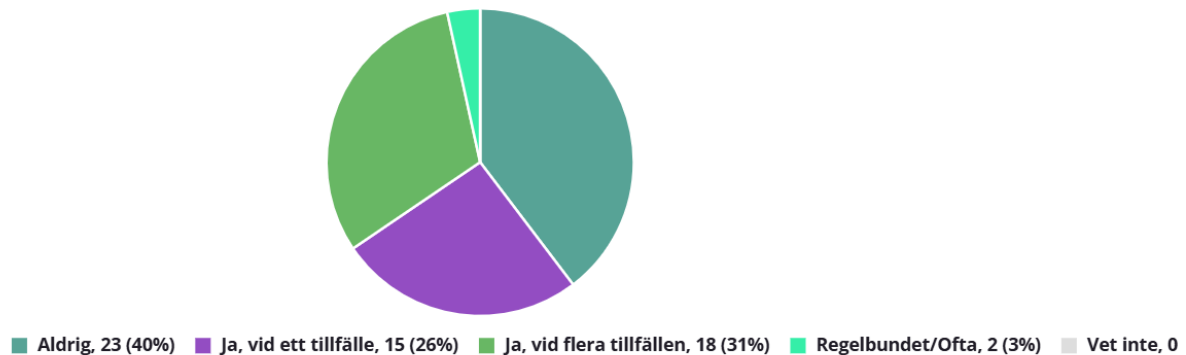
Åldersfördelning

18 - 25 år	13	24%
26 - 35 år	22	37%
36 - 45 år	11	19%
46 - 55 år	6	10%
56 - 65 år	5	8%
Över 65 år	1	2%
Vill ej uppge	0	0%

Kommentar: 57 procent av respondenterna är **35 år och yngre**. Om det beror på att yngre är mer digitala, tar frågan på större allvar eller är mer utsatta och därmed mer benägna att svara är omöjligt att veta utifrån hur frågorna formulerats i den här enkäten. Det är dock något att ha med sig i framtida undersökningar.

Fråga 1

Har du upplevt att du blivit utsatt för sexuella trakasserier på din arbetsplats?

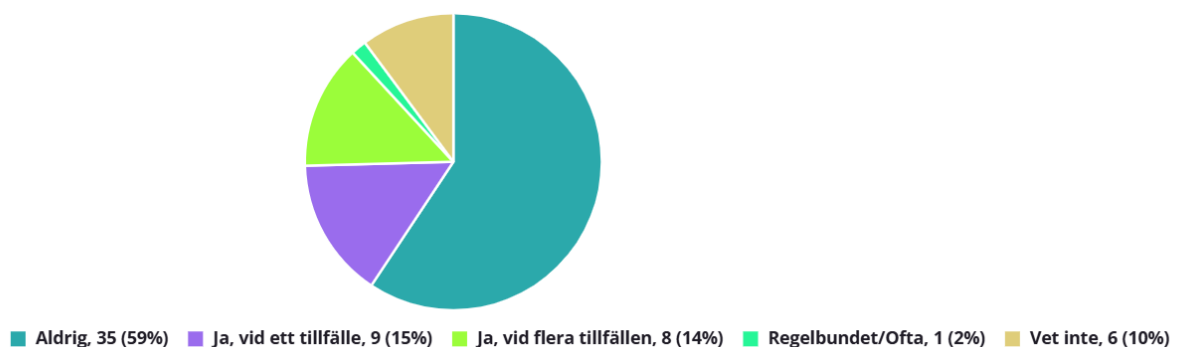

Kommentar: svaren visar att **60 procent** har upplevt sexuella trakasserier vid ett eller flera tillfällen. Omvandlat i siffror blir det **35 kvinnor**. Eftersom resultatet inte är statistiskt säkerställt kan vi endast konstatera att 35 kvinnor är en alldeles för hög siffra när målet är en nollvision.

Fråga 2

Har du bevittnat att en kvinnlig kollega utsatts för sexuella trakasserier på arbetsplatsen?

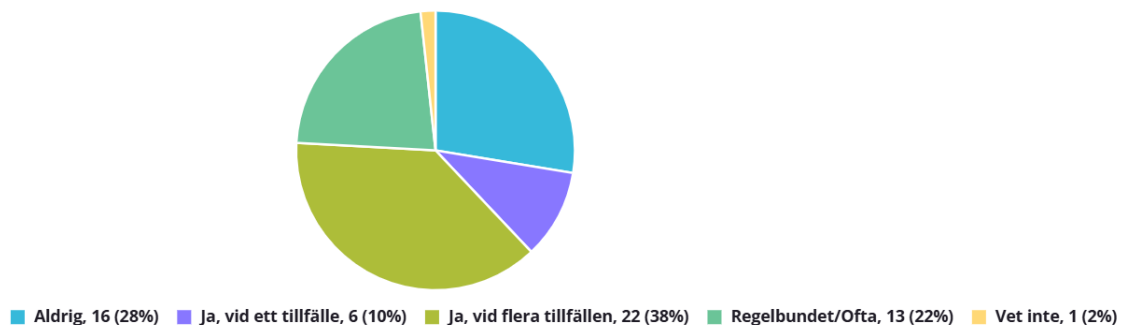
Flera svarsalternativ var möjligt att kryssa i.

Kommentar: svaren väcker många frågor. Betyder "Aldrig bevittnat" att det inte hänt eller att man inte sett något? Likaså svaret "Vet inte", är man osäker på om det man sett är sexuella trakasserier? Att **29 procent** har bevittnat sexuella trakasserier kan eventuellt vara ett tecken på att det är normaliserat på en del arbetsplatser och därför får pågå utan att någon säger ifrån.

Fråga 3

Har du upplevt skämt eller språkbruk av sexuell karaktär på jobbet?

Kommentar: att **70 procent** upplevt skämt eller språkbruk av sexuell karaktär är inte så förvånande utifrån branschens "machokultur". Här får man inte glömma möjligheten att de som svarat på enkäten kan vara kvinnor som är mer engagerade i att bli av med machokulturen.

Fråga 4

Hur agerade omgivningen?

Flera svarsalternativ var möjligt att kryssa i.

Kommentar: här är anledningen till varför vi behöver lyfta frågan – **43 procent** uppger att ingen gjorde något. Det är inte acceptabelt i dagens samhälle att ingen agerar.

Fråga 4

Frivilliga fritextsvar:

- *jag är endast kvinna på jobbet. många gånger de trör att jag har ingen förmåga därför de valjer inte mig*
- *Hej, började jobba som betong håltagare 2018 & har en gång på alla åren råkat ut för en "händelse med en arbetsledare" men hade på den tiden en fantastisk chef såvi tog detta vidare. Annars tycker jag att jargongen på byggena är sköna. Männen man möter dagligen är sjukt roliga & hjälpsamma. Men nu är jag rak på sak & en glädjespridare som mina kollegor säger ... så tror det gör att man inte blir "utsatt eller hur jag ska uttrycka det"*
- *Alt kan sägas om det sägs med rätt intention och på et bra sätt, och om inte är jag inte rädd at säga til. Vid ett tillfälle delade jag tillfällig arbetsplats med en person som fick hela boden att känna på obehag oavhengig av kön. Porr på telefonen till frukost blant personer du sa hej till för fyrsta gång dagen innan var speciellt, det samma var den ingående beskrivningen av alla naturistcampingar i skåne...*
- *Jag brukar säga till!*
- *Ensam kvinna och arbetade en gång tillsammans med ett gäng vuxna män. Ibland samtalades (på skämt) det mycket under bältet.*
- *Ingen agerade för händelsen pga jag inte kände att jag ville ta det vidare*
- *Den ledande montören och företagets Skyddsombud XXXXXX numera anställd på XXXXXX i Helsingborg förklarade för mig att kvinnor inte var välkomna som kollegor eftersom kvinnor lämnar fittspår i soffor och på stolar.*
- *Tillfälle 1: min kollega skrattade åt kommentaren jag fick. Tillfälle 2: min kollega stod helt tyst.*
- *vid ett och samma tillfälle med en kvinlig lärning av en kund (1,2,3)*
- *Jag upplever att det har förbättrats beydligt sedan jag själv var lärning 00-talet. Känner mig trygg på arbetsplatsen jag jobbar på nu, där jag upplever ledningens dom måna om oss tjejer/kvinnor och tar backar oss om det är något.*
- *Skämt och kommentarer kan vara av sexuell eller något kränkande natur men är sällan riktad mot någon specifik, utan mer generellt. (Tex, tjejer orkar inte lika mycket som killar osv)*
- *Det förekommer allmänna skämt som inte är riktade till eller mot en individ, men hade det förekommit hade både jag och ledningen agerat.*
- *En anställd hos vår underentreprenör gick efter mig in i en lägenhet och tjtade om kyssar och närhet i ca 20 minuters tid innan han gav upp och gick därifrån. Jag kunde inte ta mig ut ur lägenheten och därför blev jag väldigt rädd och obekvä. Efter detta agerade både chef och arbetsledare med att stänga av den anställde från alla våra arbetsplatser. Vid "mindre allvarliga" tillfällen av trakasserier och förnedrande behandling har en eller flera kollegor reagerat genom att uttrycka sig om att det är fel men inget har hänt utöver det. Jag har personligen varit med om att jag blivit fotograferad, fått höra kränkande ord och blivit särbehandlad pga att jag är tjej, kollegor har skickat nakenbilder till mig både på och utanför arbetsplats mm. Jag upplever däremot att majoriteten av personerna jag jobbar med är helt emot denna typ av beteende och därför*

vill jag fortsätta jobba i branschen trots att det finns en mindre grupp människor som inte betar sig bra

Fråga 5

Har du deltagit vid fackliga möten, konferenser eller utbildningar organiserade av Byggnads?

JA 26 st

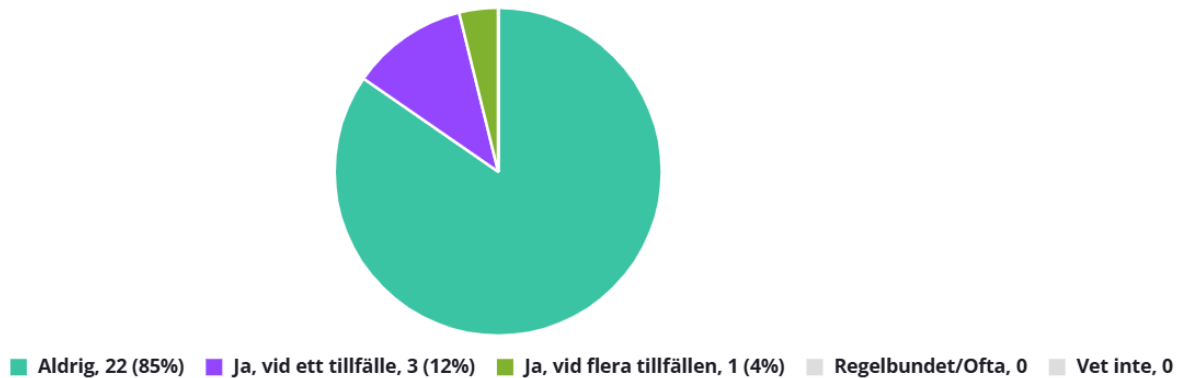
NEJ 32 st

*Frågor 6 – 10 besvaras endast av de som svarat **JA** på frågan ovan.*

Kommentar: Byggnads måste ta sitt ansvar och verka för nolltolerans även när det är deras evenemang. Därför var en del av enkäten riktad till de som deltagit vid möten, konferenser eller utbildningar där Byggnads bjudit in.

Fråga 6

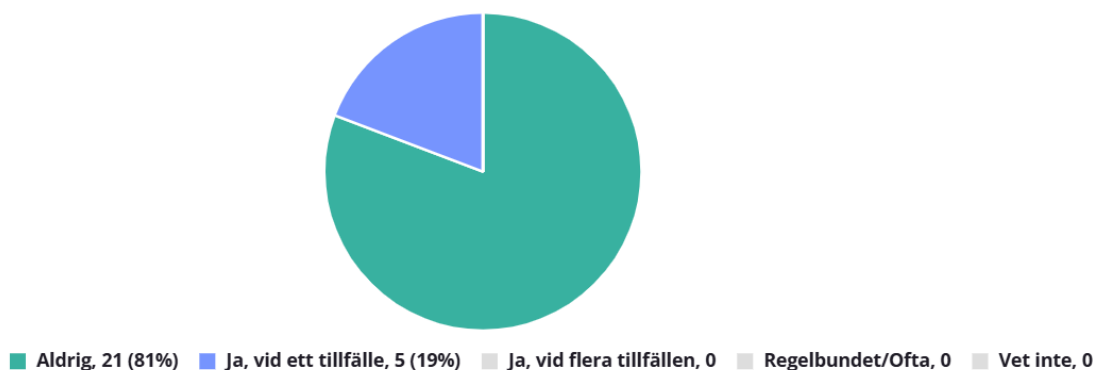
Har du upplevt sexuella trakasserier i samband med fackliga möten, konferenser eller utbildningar som arrangerats av Byggnads?

Kommentar: det här är något Byggnads måste ta tag i. **4 kvinnor** är 4 kvinnor för mycket. Vill man öka antalet kvinnor i branschen måste man säkra sin egen organisation också.

Fråga 7

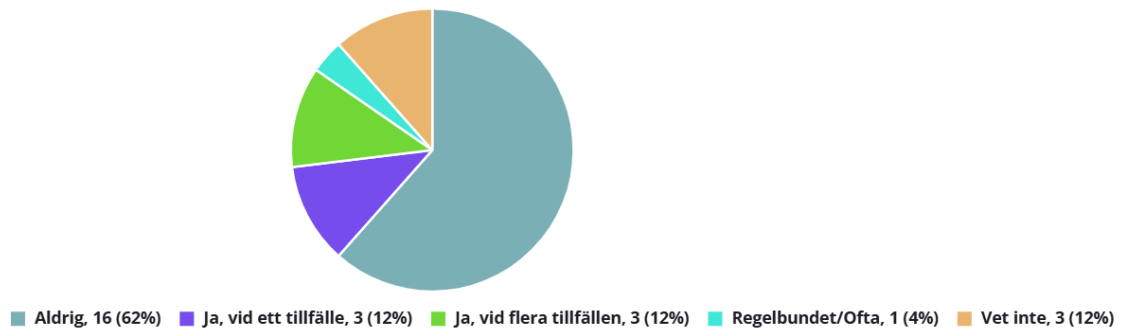
Har du upplevt sexuella trakasserier i samband med pauser, middagar och/eller övernattningar i Byggnads?

Kommentar: precis som under fråga 6 är det här oroväckande för Byggnads. **5 kvinnor** som upplevt sexuella trakasserier vid Byggnads evenemang är något som kräver omedelbara åtgärder.

Fråga 8

Har du upplevt skämt eller språkbruk av sexuell karaktär på möten/utbildningar/konferenser med Byggnads?

Kommentar: återigen pekar det här på att det finns problem inom Byggnads egen organisation.

Fråga 9

Jag känner mig trygg i samband med att jag deltar på möten/utbildningar/konferenser som Byggnads bjudit in till/arrangerat.

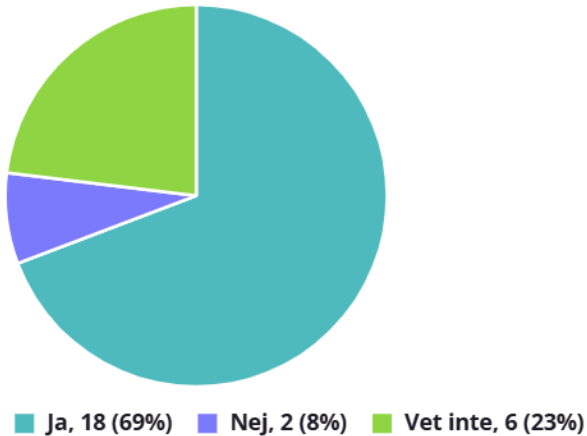
JA 26 st

NEJ 0 st

Kommentar: glädjande resultat. Väcker dock frågan vad det är som ger trygghet trots att man upplevt sexuella trakasserier tidigare? Har man vant sig eller accepterat att det är så det är?

Fråga 10

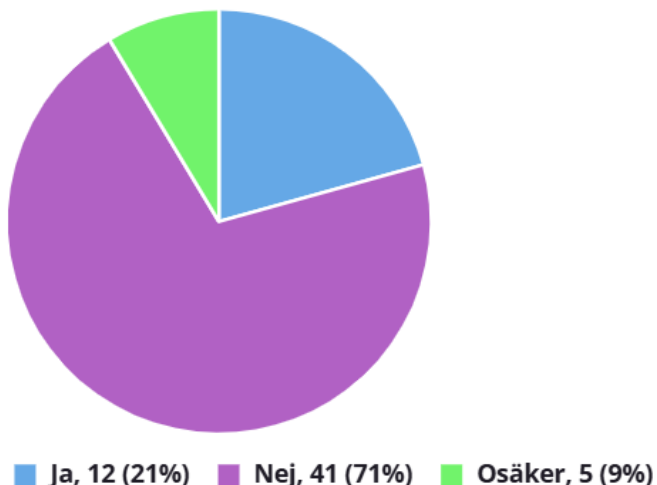
Jag upplever att män och kvinnor har samma förutsättningar till trygghet i samband med möten/utbildningar/konferenser som Byggnads bjuder in till eller arrangerar.

Kommentar: det här svaret borde vara 100 procent JA.

Fråga 11

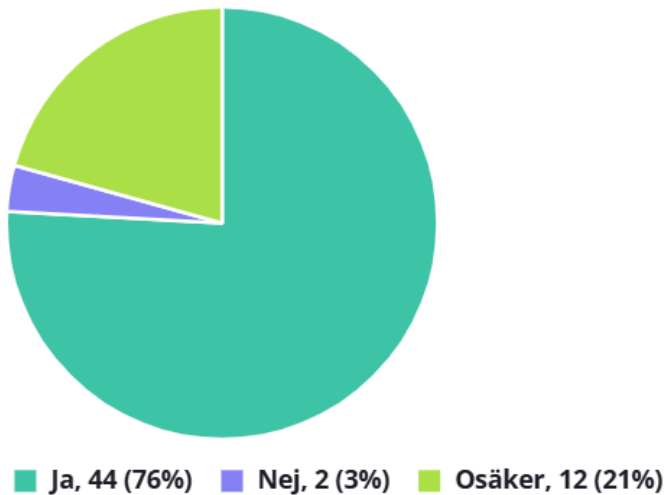
Har du någonsin funderat på att byta bransch på grund av rådande kultur och jargong kopplat till kön/sexism?

Kommentar: att **30 procent** inte är säkra på om de vill vara kvar i branschen på grund av rådande kultur och jargong borde vara en stor varningsklocka för både arbetsgivare och fackförbund.

Fråga 12

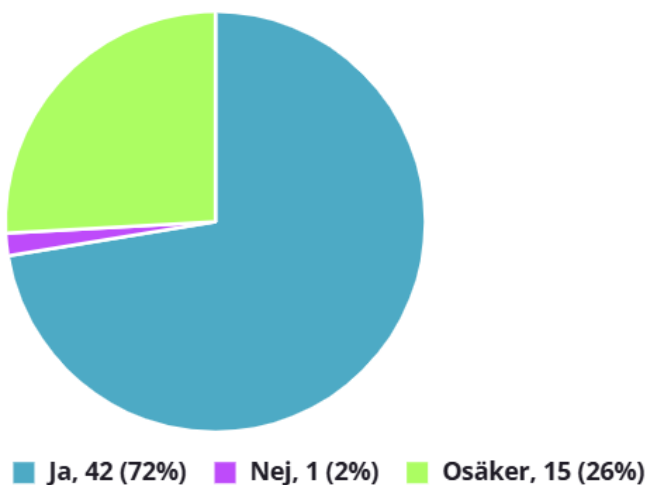
Skulle du kunna tänka dig att rekommendera branschen till en annan kvinna?

Kommentar: trots tidigare svar kan ändå **76 procent** tänka sig att rekommendera branschen till andra kvinnor. Det ger hopp om att det finns bra arbetsplatser där kvinnor kan jobba utan att utsättas för sexuella trakasserier.

Fråga 13

Vet du hur du skall agera om du blir utsatt för sexuella trakasserier?

Kommentar: här finns utvecklingspotential. Alla bör veta hur man ska agera.

Fråga 14

Är det något du skulle vilja tillägga som du tycker vi missat att fråga om?

- *möten var kvinnor utan de som vi har på jobbet. min svenska är inte så bra så jag missa mest samtal*
- *Jobbar inom den bästa bransch & kommer stanna kvar. Hoppas på fler tjejer söker sig in & vågar. Jag längtar tills jag kommer ut på byggena & hoppas flera med gör detta.*
- *Ni kanske ska börja frågan om alla jobb inom måleri istället för senaste eller där man är idag om ni nu verkligen vill veta hur det varit! Speciellt i min situation har inte haft måleri jobb på 4 år för alla jävla företag vill ha jobb erfarenhet på 5 år*
- *Jag är byggstäderska och många på bygget tror att man kan "driva" med oss städare De har otur med mig Jag kan bra svenska men inte alla mina arbetskamrater. Jag agerar stark mot otrevlige kommentarer. Säger man något till arbetsplats chef blir man inte välkommen oavsett hur bra är man på sitt jobb De som jobbar på golvet har inte mycket rättigheter och vågar inte säga ifrån sig Jag är Byggnads medlem sedan 1995 och betalar nästa 800kr avgift till er och har knappt hör av er om vilka rättigheter och skyldigheter har vi!*
- *Kanske om tidigare erfarenheter?*
- *Även om jag vet hur jag ska agera så är det inte alltid framgångsrikt. Du blir den besvärliga och jobbiga kollegan som säger till och ifrån. Det gör att jag tvekar och undviker att säga ifrån när jag kanske borde göra det.*
- *om hur kunder, kan frågasätta om vi som tjej kan jobbet.*
- *Ang mötena har jag bara deltagit på Näta, där det bara funnits kvinnor. Ang att byta branch pga trakasserier, slutade jag 08 pga av just detta, men har kommit tillbaka och upplever en stor skillnad.*
- *Är det ok att skämta generellt om sex så länge det inte är riktat mot eller om en individ*

Analys

Den första frågan att beakta är den låga svarsfrekvensen. Vi har inget underlag som besvarar varför man inte valt att svara. Genom tekniken i programmet kan vi se att **53 procent** öppnade mejlet. En förklaring till bortfallet kan vara att mejlet hamnade i skräpposten. Ett annat alternativ kan vara att man inte behärskar svenska tillräckligt väl.

När det gäller de som valde att svara så har 15 av de 35 i **åldrarna 18-35** upplevt sexuella trakasserier (43 procent), 7 av 11 i **åldern 36-45** (63 procent), 3 av 6 i åldern **46-55 år** (50 procent), 3 av 5 i åldern **56-65 år** (60 procent) och slutligen 1 av 1 i åldern **över 65 år** (100 procent). Siffrorna är högre än den nationella statistiken (se tabell nedan).

BRÅ (2)	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65 +
	24,6 %	12,3 %	5,3 %	3,0 %	1,6 %	0,5 %
Trakasserie- barometern (3)	18-29 år	30-49 år		50-64 år		
	7 %	3 %		2 %		

Vi vet att statistiken inte går att generalisera på grund av det låga antalet respondenter och den nationella statistiken stödjer det. Trots det så är det värt att fundera på om kvinnor som har upplevt sexuella trakasserier har en större benägenhet att svara på en enkät som berör ämnet.

Genomgående i hela enkät blir det uppenbart att kvinnor upplever sexuella trakasserier på sin arbetsplats men även på evenemang organiserade av Byggnads, även om antalet är lägre på den sistnämnda. Det som berör mest är kvinnornas egna ord när de beskriver det de har upplevt.

Slutord

För oss är det tydligt att det behövs mer arbete. Dels om att sexuella trakasserier inte är ok och dels information till kvinnor om hur man kan agera om man blir utsatt för sexuella trakasserier. Värt att fundera på är om man även bör utbilda arbetsgivare och kanske skyddsombud i den här specifika frågan.

Enkäten pekar även på en grupp som Byggnads ofta glömmer bort i sin kommunikation – byggstädare. Många av Byggnads kvinnliga medlemmar går på det avtalet och som en respondent beskriver det så finns det de som inte kan svenska så bra. Det är något Byggnads bör se över och fundera på hur man bäst når den gruppen.

Enkät om sexuella trakasserier

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom vi i Näta Skåne vill undersöka förekomsten av upplevda sexuella trakasserier bland kvinnor som är medlemmar i Byggnads Skåne.

Vi vill understryka att alla på en arbetsplats kan bli utsatta för sexuella trakasserier och att det är lika allvarligt oavsett vem som utsätts. Dock är just denna enkät avgränsad till kvinnors upplevelser.

Hoppas du också tycker det är en viktig fråga och tar dig tid att fylla i den.

Vänliga hälsningar, **Styrgruppen Näta Skåne**

Kryssa i din åldersgrupp *

- ☐ 18 - 25 år
- ☐ 26 - 35 år
- ☐ 36 - 45 år
- ☐ 46 - 55 år
- ☐ 56 - 65 år
- ☐ Över 65 år
- ☐ Vill ej uppge

Definitionen av sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är en form av diskriminering enligt **Diskrimineringslagen**. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet och inkluderar både ord, bilder och fysiska handlingar. Förutom skämt, kommentarer och ord kan det till exempel handla om att någon tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar, pornografiska bilder, ovälkomna sms eller gester av sexuell natur.

DIN ARBETSPLATS

Den här delen av frågorna handlar om din **nuvarande** arbetsplats eller din **senaste** arbetsplats om du är mellan jobb.

1. Har du upplevt att du blivit utsatt för sexuella trakasserier på din arbetsplats? *

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

2. Har du bevittnat att en kvinnlig kollega utsatts för sexuella trakasserier på arbetsplatsen? *

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

3. Har du upplevt skämt eller språkbruk av sexuell karaktär på jobbet? *

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

4. Hur agerade omgivningen? *

- ☐ Jag har aldrig upplevt något på min arbetsplats.
- ☐ Chef/ledning agerade.
- ☐ En eller flera kollegor agerade.
- ☐ Ingen gjorde något.

4 a. Lägg gärna till en kommentar om svarsalternativen känns begränsade.

5. Har du deltagit vid fackliga möten, konferenser eller utbildningar organiserade av Byggnads? *

☐ Ja ☐ Nej

Svarade du JA?

Då fortsätter du fylla i frågorna.

Svarade du NEJ?

Då kan du scrolla ner till fråga 11.

BYGGNADS VERKSAMHET

Den här delen av frågorna handlar om evenemang som anordnats av Byggnads (inte bara i Skåne).

6. Har du upplevt sexuella trakasserier i samband med fackliga möten, konferenser eller utbildningar som arrangerats av Byggnads?

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

7. Har du upplevt sexuella trakasserier i samband med pauser, middagar och/eller övernattnings i Byggnads?

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

8. Har du upplevt skämt eller språkbruk av sexuell karaktär på möten/utbildningar/konferenser med Byggnads?

- ☐ Aldrig
- ☐ Ja, vid ett tillfälle
- ☐ Ja, vid flera tillfällen
- ☐ Regelbundet/Ofta
- ☐ Vet inte

9. Jag känner mig trygg i samband med att jag deltar på möten/utbildningar/konferenser som Byggnads bjudit in till/arrangerat.

- ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte

10. Jag upplever att män och kvinnor har samma förutsättningar till trygghet i samband med möten/utbildningar/konferenser som Byggnads bjuder in till eller arrangerar.

- ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte

DU ÄR SNART KLAR - SISTA FRÅGORNA

Den här delen avslutar enkäten med några frågor om branschen.

11. Har du någonsin funderat på att byta bransch på grund av rådande kultur och jargong kopplat till kön/sexism? *

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

12. Skulle du kunna tänka dig att rekommendera branschen till en annan kvinna? *

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

13. Vet du hur du skall agera om du blir utsatt för sexuella trakasserier? *

☐ Ja ☐ Nej ☐ Osäker

14. Är det något du skulle vilja tillägga som du tycker vi missat att fråga om?

Stort tack för att du tog dig tid att svara!

Om du har varit med om någon händelse, som Byggnads stått värd för, som skapat obehag eller som du skulle vilja prata med någon om så kan du kontakta Nätas kontaktperson på Byggnads Skåne, Andrea Karlelid: andrea.karlelid@byggnads.se eller 010-601 13 69.

Läs mer om Nätas arbete i Skåne [HÄR](#)

Om du blivit sexuellt trakasserad

Om du har utsatts för sexuella trakasserier (eller diskriminering, mobbning, hot, våld eller kränkande särbehandling) så är det viktigt att du vet att arbetsgivaren har ett ansvar att agera. Känner du inte att du kan vända dig till chefen så ta kontakt med ditt skyddsombud eller Byggnads Skåne. Det viktigaste är att du tar din upplevelse på allvar, säger ifrån, dokumenterar och ber om hjälp - Du ska inte stå ensam om något inträffar!

Skicka in dina svar

Källor

2) **Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2024.** Källa: Nationella trygghetsundersökningen

<https://bra.se/amnen/sexualbrott#h-Statistik>

3) **Trakasseribarometern 2024.** Rapport över utsattheten för trakasserier och diskriminering i arbetslivet

<https://www.veriangroup.com/hubfs/SE/Trakasseribarometern/Report-2024.pdf>